ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീഭഗവദ്യാമുനമുനിഭിഃ അനുഗൃഹീതഃ

॥ ശ്രീഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ശ്രീഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥാർയഃ കവിതാർകികകേസരീ ।
വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

സ്വധർമജ്ഞാനവൈരാഗ്യ സാധ്യ ഭക്ത്യേകഗോചരഃ ।
നാരായണഃ പരം ബ്രഹ്മ ഗീതാശാസ്ത്രേ സമീരിതഃ ॥ **1** ॥

ജ്ഞാനകർമാത്മികേ നിഷ്ഠേ യോഗലക്ഷ്യേ സുസംസ്കൃതേ ।
ആത്മാനുഭൂതിസിദ്ധ്യർഥേ പൂർവഷട്കേന ചോദിതേ ॥ **2** ॥

മധ്യമേ ഭഗവത്തത്ത്വയാഥാത്മ്യാവാപ്തിസിദ്ധയേ ।
ജ്ഞാനകർമാഭിനിർവർത്യോ ഭക്തിയോഗഃ പ്രകീർതിതഃ ॥ **3** ॥

പ്രധാന പുരുഷവ്യക്ത സർവേശ്വര വിവേചനം ।
കർമധീർഭക്തിരിത്യാദിഃ പൂർവശേഷോഽന്തിമോദിതഃ ॥ **4** ॥

അസ്ഥാനസ്നേഹകാരുണ്യ ധർമാധർമധിയാകുലം ।
പാർഥം പ്രപന്നമുദ്ദിശ്യ ശാസ്ത്രാവതരണം കൃതം ॥ **5** ॥

നിത്യാത്മാസംഗകർമേഹാഗോചരാ സാംഖ്യയോഗധീഃ ।
ദ്വിതീയേ സ്ഥിതധീലക്ഷാ പ്രോക്താ തൻമോഹശാന്തയേ ॥ **6** ॥

അസക്ത്യാ ലോകരക്ഷായൈ ഗുണേഷ്വാരോപ്യ കർതൃതാം ।
സർവേശ്വരേ വാ ന്യസ്യോക്താ തൃതീയേ കർമകാർയതാ ॥ **7** ॥

പ്രസംഗാത് സ്വ സ്വഭാവോക്തിഃ കർമണോഽകർമതാസ്യ ച ।
ഭേദോ ജ്ഞാനസ്യ മാഹാത്മ്യം ചതുർഥാധ്യായ ഉച്യതേ ॥ **8** ॥

കർമയോഗസ്യ സൗകർയം ശ്രൈഷ്ഠ്യം കാശ്ചന തദ്വിധാഃ।
ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രകാരശ്ച പഞ്ചമാധ്യായ ഉച്യതേ ॥ **9** ॥

യോഗാഭ്യാസവിധിർയോഗീ ചതുർധാ യോഗസാധനം।
യോഗസിദ്ധിസ്തുയോഗസ്യ പാരമ്യം ഷഷ്ഠ ഉച്യതേ ॥ **10** ॥

സ്വയാഥാത്മ്യം പ്രകൃത്യാസ്യ തിരോധിശ്ശരണാഗതിഃ।
ഭക്തഭേദഃ പ്രബുദ്ധസ്യ ശ്രൈഷ്ഠ്യം സപ്തമ ഉച്യതേ ॥ **11** ॥

ഐശ്വർയാക്ഷരയാഥാത്മ്യ ഭഗവച്ചരണാർഥിനാം।
വേദ്യോപാദേയഭാവാനാം അഷ്ടമേ ഭേദ ഉച്യതേ ॥ **12** ॥

സ്വമാഹാത്മ്യം മനുഷ്യത്വേ പരത്വം ച മഹാത്മനാം।
വിശേഷോ നവമേ യോഗോ ഭക്തിരൂപഃ പ്രകീർതിതഃ ॥ **13** ॥

സ്വകൽയാണ ഗുണാനന്ത്യ കൃത്സ്ന സ്വാധീനതാമതിഃ।
ഭക്ത്യുത്പത്തി വിവൃദ്ധ്യർഥാ വിസ്തീർണാ ദശമോദിതാ ॥ **14** ॥

ഏകാദശേ സ്വ യാഥാത്മ്യ സാക്ഷാത്കാരാവലോകനം।
ദത്തമുക്തം വിദിപ്രാപ്ത്യോഃ ഭക്ത്യേകോപായതാ തഥാ ॥ **15** ॥

ഭക്തേശ്ശ്രൈഷ്ഠ്യമുപായോക്തിരശക്തസ്യാത്മനിഷ്ഠതാ।
തത്പ്രകാരാസ്തുതിപ്രീതിഃ ഭക്തേ ദ്വാദശ ഉച്യതേ ॥ **16** ॥

ദേഹസ്വരൂപമാത്മാപ്തിഹേതുരാത്മവിശോധനം।
ബന്ധഹേതുർവിവേകശ്ച ത്രയോദശ ഉദീർയതേ ॥ **17** ॥

ഗുണബന്ധവിധാ തേഷാം കർതൃത്വം തന്നിവർതനം।
ഗതിത്രയസ്വമൂലത്വം ചതുർദശ ഉദീർയതേ ॥ **18** ॥

അചിൻമിശ്രാത് വിശുദ്ധാച്ച ചേതനാത് പുരുഷോത്തമഃ।
വ്യാപനാദ്ഭരണാത് സ്വാമ്യാത് അൻയഃ പഞ്ചദശോദിതഃ ॥ **19** ॥

ദേവാസുര വിഭാഗോക്തി പൂർവികാ ശാസ്ത്രവശ്യതാ ।
തത്ത്വാനുഷ്ഠാന വിജ്ഞാനസ്ഥമ്ലേ ഷോഡശ ഉച്യതേ ॥ **20** ॥

അശാസ്ത്രമാസുരം കൃത്സ്നം ശാസ്ത്രീയം ഗുണതഃ പൃഥക് ।
ലക്ഷണം ശാസ്ത്ര സിദ്ധസ്യ ത്രിധാ സപ്തദശോദിതം ॥ **21** ॥

ഈശ്വരേ കർതൃതാ ബുദ്ധിഃ സത്ത്വോപാദേയതാന്തിമേ ।
സ്വകർമ പരിണാമശ്ച ശാസ്ത്രസാരാർഥ ഉച്യതേ ॥ **22** ॥

കർമയോഗസ്തപസ്തീർഥദാന യജ്ഞാദിസേവനം ।
ജ്ഞാനയോഗോ ജിതസ്വാന്തേഃ പരിശുദ്ധാത്മനി സ്ഥിതിഃ ॥ **23** ॥

ഭക്തിയോഗഃ പരൈകാന്തപ്രീത്യാ ധ്യാനാദിഷു സ്ഥിതിഃ ।
ത്രയാണാമപി യോഗാനാം ത്രിഭിരന്യോന്യ സംഗമഃ ॥ **24** ॥

നിത്യനൈമിത്തികാനാഞ്ച പരാരാധനരൂപിണാം ।
ആത്മദൃഷ്ടേസ്ത്രയോഽപ്യേതേ യോഗദ്വാരേണ സാധകാഃ ॥ **25** ॥

നിരസ്തനിഖിലാജ്ഞാനോ ദൃഷ്ട്വാത്മാനം പരാനുഗം ।
പ്രതിലഭ്യ പരാം ഭക്തിം തയൈവാപ്നോതി തത്പദം ॥ **26** ॥

ഭക്തിയോഗസ്തദർഥീ ചേത്സമഗ്രൈശ്വർയസാധകഃ ।
ആത്മാർഥീ ചേത്ത്രയോഽപ്യേതേ തത്കൈവല്യസ്യ സാധകാഃ ॥ **27** ॥

ഐകാന്ത്യം ഭഗവത്യേഷാം സമാനമധികാരിണാം ।
യാവത്പ്രാപ്തി പരാർഥീ ചേത്തദേവാത്യന്തമശ്നുതേ ॥ **28** ॥

ജ്ഞാനീ തു പരമൈകാന്തീ തദായത്താത്മജീവനഃ ।
തത്സംശ്ലേഷ വിയോഗൈക സുഖദുഃഖസ്തദേകധീഃ ॥ **29** ॥

ഭഗവദ്ധ്യാന യോഗോക്തിവന്ദന സ്തുതികീർതനൈഃ ।
ലബ്ധാത്മാ തദ്ഗതപ്രാണമനോബുദ്ധീന്ദ്രിയക്രിയഃ ॥ **30** ॥

നിജകർമാദി ഭക്ത്യന്തം കുർയാത് പ്രീത്യൈവ കാരിതഃ ।
ഉപായതാം പരിത്യജ്യ ന്യസ്യേദ്ദേവേ തു താമഭീഃ ॥ **31** ॥

ഏകാന്താത്യന്ത ദാസ്യൈകരതിസ്തത്പദമാപ്നുയാത് ।
തത്പ്രധാനമിദം ശാസ്ത്രമിതി ഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ ॥ **32** ॥

॥ ഇതി ശ്രീഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ സമാപ്തഃ ॥

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ ।
ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ॥